

Phẩm 9: PHÁP MÔN BẤT NHỊ

Bấy giờ, Bồ-tát Vô Cấu Xứng hỏi khắp các Bồ-tát ở trong chúng:

–Bồ-tát ngộ nhập vào pháp môn bất nhị như thế nào? Theo khả năng biện tài của mình, các vị tùy ý nêu bày.

Khi ấy, các Bồ-tát trong chúng hội theo chỗ thấu đạt của mình, lần lượt bày tỏ.

Bồ-tát Pháp Tự Tại nói:

–Sinh và diệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ các pháp xưa nay không sinh cũng không diệt, chứng đắc pháp Nhãn vô sinh như vậy, đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Thắng Mật nói:

–Ngã và ngã sở được phân biệt là hai. Vì do chấp ngã nên chấp ngã sở. Nếu hiểu rõ không có ngã, cũng không có ngã sở, đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Vô Thuần nói:

–Hữu thủ và vô thủ, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ không thủ, không chỗ đắc. Vì không chỗ đắc nên không tăng, không giảm, không làm không nghỉ, không chấp trước vào tất cả pháp. Đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Thắng Phong nói:

–Tạp nhiễm và thanh tịnh, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ tạp nhiễm và thanh tịnh là không hai thì không phân biệt, đoạn hẳn sự phân biệt, hướng đến dấu vết tịch diệt. Đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Diệu Tinh nói:

–Tán động và suy nghĩ, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ không bị tán động, không có đối tượng được suy nghĩ thì không tác ý, trụ vào không tán động, không có đối tượng được suy nghĩ thì không tác ý. Đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Diệu Nhãn nói:

–Một tướng, không tướng, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ các pháp không có một tướng, không có tướng khác cũng không có không tướng, thì biết một tướng, tướng khác, không tướng ấy là

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

bình đẳng. Đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Diệu Tý nói:

–Hai tâm Bồ-tát và Thanh văn là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ tánh của hai tâm là không, như huyền, không có tâm Bồ-tát, không có tâm Thanh văn. Tướng của hai tâm ấy bình đẳng đều như huyền hóa. Đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Dục Dường nói:

–Thiện và bất thiện, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ tánh thiện và tánh bất thiện không có chỗ phát sinh. Tướng và vô tướng cả hai đều bình đẳng, không nắm bắt không buông xả. Đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Sư Tử nói:

–Có tội và không tội, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ có tội và không tội cả hai đều bình đẳng. Dùng tuệ kim cương mà thông đạt các pháp không buộc không mở, đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Sư Tử Tuệ nói:

–Hữu lậu và vô lậu, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ tánh của tất cả pháp đều bình đẳng. Đối với lậu và vô lậu không có hai tướng. Nếu không chấp vào hữu tướng không chấp vào vô tướng, đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Tịnh Thắng Giải nói:

–Hữu vi và vô vi, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ tánh của hai pháp đều bình đẳng. Xa lìa các hành, giác tuệ như hư không. Trí tuệ thanh tịnh, không chấp lấy không xả bỏ, đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Na-la-diên nói:

–Thế gian và xuất thế gian, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ bản tánh của thế gian là không tịch, không nhập, không xuất, không trôi, không tan, không mất, cũng không chấp trước. Đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Điều Thuận Tuệ nói:

–Sinh tử và Niết-bàn, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ tánh của sinh tử vốn là không, không có lưu chuyển, cũng không tịch diệt. Đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Bồ-tát Hiện Kiến nói:

–Hữu tận và vô tận, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ hoàn toàn không có hữu tận và vô tận. Chủ yếu đạt rốt ráo tận mới gọi là tận. Nếu đạt rốt ráo tận thì không còn tận đó gọi là vô tận. Nghĩa là trong từng sát-na nhất định không có hữu tận tức là vô tận. Vì hữu tận không có nên vô tận cũng không có, biết rõ tánh của hữu tận và vô tận là không. Đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Phổ Mật nói:

–Hữu ngã và vô ngã, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ hữu ngã còn không thể thủ đắc hướng chi vô ngã, thấy tánh ngã và vô ngã không có hai. Đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Lôì Thiên nói:

–Minh và vô minh, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ bản tánh của vô minh là minh. Minh và vô minh cả hai đều không thể thủ đắc, không thể tính lường, vượt qua sự tính lường, trong ấy hiện quán bình đẳng không có hai. Đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Hỷ Kiến nói:

–Sắc, thọ, tưởng, hành và thức với không, phân biệt là hai. Nếu biết tánh của thủ uẩn vốn là không. Sắc ấy là không, chứ chẳng phải sắc diệt mới là không. Cho đến thức uẩn cũng như vậy. Đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Quang Tràng nói:

–Bốn giới và không, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết bốn giới tức là tánh hư không. Tánh của bốn giới và không dù trước, giữa, sau đều không điên đảo nên tỏ ngộ đi vào các giới. Đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Diệu Tuệ nói:

–Nhân - sắc, nhĩ - thanh, tỷ - hương, thiệt - vị, thân - xúc, ý - pháp, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ tánh của tất cả đều là không. Thấy tự tánh của nhãn đối với sắc không tham, không sân, không si. Như vậy cho đến thấy tự tánh của ý đối với pháp không tham, không sân, không si. Như vậy đều là không. Đã thấy như vậy rồi nên an trụ trong tịch tĩnh. Đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Vô Tận Tuệ nói:

–Tánh bố thí với hồi hướng Nhất thiết trí, phân biệt là hai. Như

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

vậy, phân biệt tánh của giới, nhãn, tinh tấn, tĩnh lự, Bát-nhã và hồi hướng Nhất thiết trí đều là hai. Nếu hiểu rõ tánh bố thí tức là đã hồi hướng Nhất thiết trí. Tánh hồi hướng Nhất thiết trí ấy tức là bố thí. Như vậy, cho đến tự tánh của Bát-nhã tức là tánh hồi hướng Nhất thiết trí. Tánh hồi hướng Nhất thiết trí ấy tức là Bát-nhã. Nếu hiểu rõ một lý như vậy, đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ- tên Thâm Thâm Giác nói:

–Không, Vô tướng và Vô nguyện, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ trong cái không ấy hoàn toàn không có tướng. Trong không tướng ấy cũng không có nguyện. Trong không nguyện này không có tâm, không có ý, không có thức để chuyển. Như vậy tức là một môn giải thoát, thấu gồm tất cả vào ba môn giải thoát. Nếu thông đạt như vậy, đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Tịch Tĩnh Căn nói:

–Phật, Pháp, Tăng, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ tánh Phật là tánh Pháp - Pháp là tánh Tăng. Như thế, Tam bảo đều là tướng vô vi cùng đồng đẳng với hư không. Các pháp cũng như thế. Nếu thông đạt như vậy, đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Vô Ngại Nhãn nói:

–Thân kiến với diệt thân kiến, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ thân kiến tức là diệt thân kiến. Biết rõ rồi ráo như vậy nên không khởi thân kiến. Đối với thân kiến và diệt thân kiến không có phân biệt, không phân biệt khác, chứng đắc tánh diệt rồi ráo của hai pháp ấy không nghi ngờ, không sợ hãi. Đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Thiện Điều Thuận nói:

–Ba loại luật nghi của thân, khẩu, ý, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ ba loại luật nghi ấy đều là tướng vô tác. Tướng ấy không có hai. Vì sao? Vì ba đạo nghiệp này đều là tướng vô tác. Tướng thân vô tác tức là tướng ngữ vô tác. Tướng ngữ vô tác tức là tướng ý vô tác. Tướng ý vô tác tức là tướng của tất cả pháp đều vô tướng. Nếu nhập vào tướng vô tạo tác, đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Phước Điền nói:

–Hành tội, hành phước và hành bất động, phân biệt là hai. Nếu

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

các Bồ-tát biết rõ hành tội, hành phước và hành bất động đều là tướng vô tác. Tướng ấy không có hai. Vì sao? Vì tánh tướng của hành phước, hành tội và hành bất động đều là không. Trong cái không ấy, không có sự khác nhau giữa ba hành tội, phước và bất động. Thông đạt rõ như vậy tức là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Hoa Nghiêm nói:

–Tất cả hai pháp do ngã mà phát sinh. Nếu các Bồ-tát biết thật tánh của ngã thì không khởi hai. Vì không phát khởi hai nên không phân biệt. Vì không phân biệt nên không có đối tượng để phân biệt. Đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Thắng Tạng nói:

–Tất cả hai pháp do có sở đắc mà phát sinh. Nếu các Bồ-tát biết rõ các pháp hoàn toàn không sở đắc, không nắm bắt, không xả bỏ. Đã không nắm bắt không xả bỏ, đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Nguyệt Thượng nói:

–Sáng và tối, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ thật tướng là không tối không sáng, tánh nó không có hai. Ví như Bí-sô nhập định diệt tận thì không có sáng không có tối. Tướng của tất cả các pháp cũng như vậy. Lãnh hội các pháp bình đẳng như thế, tức là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Bảo Ấn Thủ nói:

–Thích Niết-bàn và chán sinh tử là hai. Nếu các Bồ-tát biết rõ Niết-bàn và sinh tử không có gì thích hay chán thì không có hai. Vì sao? Vì nếu bị sinh tử trói buộc thì cầu giải thoát. Nếu hoàn toàn không còn sự trói buộc của sinh tử nữa thì cầu Niết-bàn giải thoát để làm gì? Thông đạt như vậy nên không còn trói buộc không giải thoát, không thích Niết-bàn không chán sinh tử. Đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Bồ-tát Châu Kế Vương nói:

–Chánh đạo và tà đạo, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát an trụ vào chánh đạo, hành tà đạo là hoàn toàn không hành. Vì không hành nên không có hai tướng chánh đạo và tà đạo. Vì trừ bỏ hai tướng nên không có hai giác. Nếu không có hai giác thì ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Bồ-tát Đế Thật nói:

–Hư và thật, phân biệt là hai. Nếu các Bồ-tát quán tánh của thật đế còn không thấy thật làm sao thấy hư. Vì sao? Vì tánh này chẳng phải do Nhục nhãn thấy, chỉ có Tuệ nhãn mới thấy. Khi thấy như vậy, đối với tất cả pháp không thấy, không phải là không thấy. Đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Theo sự hiểu biết của mình, các vị Bồ-tát trong hội lần lượt phân biệt nói xong, đồng thời hỏi Bồ-tát Diệu Cát Tường:

–Thế nào là Bồ-tát ngộ nhập vào pháp môn bất nhị?

Bồ-tát Diệu Cát Tường nói với các Bồ-tát:

–Với những lời các vị đã nói, mặc dù đều hoàn hảo nhưng theo ý của tôi thì các vị nói như vậy vẫn gọi là hai. Nếu các Bồ-tát đối với các pháp không nói, không năng, không biểu hiện, không chỉ thị, lìa các hý luận, dứt hẳn sự phân biệt, đó là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị.

Khi ấy, Đại sĩ Diệu Cát Tường hỏi Bồ-tát Vô Cấu Xứng:

–Chúng tôi đã nói theo ý của mình rồi. Nhân giả hãy nói đi. Thế nào là Bồ-tát ngộ nhập vào pháp môn bất nhị?

Bấy giờ, Bồ-tát Vô Cấu Xứng im lặng không nói.

Bồ-tát Diệu Cát Tường lên tiếng:

–Lành thay! Lành thay! Bồ-tát như vậy đúng là ngộ nhập vào pháp môn bất nhị. Trong đó hoàn toàn không có những phân biệt về văn tự, ngôn ngữ.

Khi các Bồ-tát nói pháp này, trong chúng hội có năm ngàn Bồ-tát được ngộ nhập vào pháp môn bất nhị. Cùng một lúc, tất cả đều chứng nhập pháp Nhãn vô sinh.

